

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΘΡΑΚΟΦΙΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΗΜ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 13 του Ιουνίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αρ. 4 | ΑΡΙΘ. 100

ΚΑΤΕΡΓΑΡΕΟΙ ΚΑΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΕΣ

«...Εξώ στην 'Αγγλία γράφτηκαν χίτοι συκοφαντικά άρθρα έναντιον του Γεωργίου της Κρήτης και δυστυχώς τὰ πίστεψε ὁ 'Αγγλικὸς τύπος καὶ σηκώθηκε μεγάλη κατακραυγή.... Κατεργαρέοι καὶ συκοφάντες αὐτοὶ ποὺ τὸν ἀντιπολιτεύονται, ὅπως καὶ εἶναι»....

Αὐτὰ μὰς τὰ γράφει φίλος μας σιδαππὸς πούζῃ στὴν 'Αγγλία. Κι ὁ χαρακτηρισμὸς του μὰς ἀρεσε. Κατεργαρέοι καὶ συκοφάντες εἶναι κείνοι ποὺ ἀντιπολιτεύονται σήμερα τὸν Πρίγκηπα, τόσο ἀναντρά καὶ τόσο ἀτιμα, καὶ θυπιάζουν τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Κρήτης γιὰ νὰ χορτάσουν τὴν προσωπικὴ τους ἐμπάθεια, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὰ πρόστυχα μικροσυμφέροντά τους.

Τὸ κακὸ ἀπὸ καιρὸ φούσκωνε καὶ ξέσπασε πιά. Ἀπὸ τίς 'Ελληνικὲς ἐφημερίδες ἀρχίσαν εἰ συκοφάντες νὰ χύνουν τὸ φαρμάκι τους, καὶ τώρα νά, ζήτησαν τὴ συντρομὴ καὶ τοῦ ξένου τύπου γιὰ νὰ πείσουν τὸν κόσμον πὼς οἱ ἴδιοι οἱ Κρητικοὶ εἶναι σήμερα εἰ μεγαλύτεροι καὶ φοβερώτεροι ὀχτροὶ τῆς Κρήτης, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι τὴν πολέμῳ με τὴν λύσσα κι ἀγωνίζονται με τόσο πείσμα νὰ τὴν χαντακώσουν.

Γιατί ὅπως εἶναι τὰ πράγματα σήμερα, ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ Πρίγκηπα εἶναι πόλεμος κατὰ τῆς Κρήτης καὶ πρέπει νὰ ναι κανένας θεόστραβος καὶ ποτισμένος ἴσα με τὸ μεδοῦλι με ἀτιμία γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὸ χαντάκι ποὺ παθαίνει τὸ Κρητικὸ ζήτημα με τὴν ἀτιμὴ ἀντιπολίτεψή ποὺ τοῦ κάνουν, ὅχι Βούλγαροι—ὅπως εἶπε μιά ἐφημερίδα,—μὰ δυστυχῶς Κρητικοί.

Πέντε, δέκα, ἑκατό, πόσοι εἶναι ἐπὶ τέλους αὐτοὶ οἱ κύριοι ποὺ εἶτε γιὰ νὰ πάρουν μιά ψωροθέση στὸ Πανεπιστήμιον εἶτε γιὰ νὰ γίνουν ὑπουργοί, κάνουν ὅλο αὐτὸ τὸ κακὸ σήμερα ; Εἶναι ὅμως τόσες χιλιάδες οἱ ἄλλοι πατριῶτες ἐκεῖ κάτω, ποὺ πονᾶνε τὴν πατρίδα τους, ποὺ θυσιάζουν κι ἀξιώματά καὶ περιουσίες γιὰ τὸ καλὸ τῆς.

Αἱ, λοιπόν, οἱ χιλιάδες αὐτὲς πρέπει νὰ σηκωθοῦν, ἂν ὅχι νὰ σφάξουν τοὺς λίγους αὐτοὺς κατεργαρέους—ποὺ θάταν ἀγία πράξη νὰ τὸ

κατὰφερναν—τουλάχιστο νὰ διαμαρτυρηθοῦν με μιά φωνὴ καὶ νὰ ποδείξουν στὸν κόσμον πὼς ἡ Κρήτη σύσσωμη εἶναι μαζί με τὸν Πρίγκηπα καὶ ἐπιδιοικεῖ τὴν Πολιτικὴν του, ποῦναι καὶ ἡ μόνη 'Εθνικὴ Πολιτικὴ.

Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη, καὶ γρήγορα μάλιστα.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

I
Σ' ἐμὲ, γυρίζοντας ὀπίσω,
Ρίχνει τὴν ὕστερη ματιά,
Θέ μου ! γιατί νὰ τὴν ἀφήσω
Νὰ φύγῃ τόσο μακριά...

Δὲ μένει τώρα τίποτε ἄλλο,
Τί πόνος καὶ τί υπαργμός !
Παρά στὸ δρόμο τὸ μεγάλο
'Ο ἀέρινος κυματισμός.

II
'Ολα κοιμοῦνται κι' ὅλα δύνουν,
'Ο βέσπερος παλεῖται μόνος,
'Ολα μ' ἀφίνουν, πὼς μ' ἀφίνουν,
Καὶ μόνο δὲ μ' ἀφίνει ὁ πόνος.

Τὰ ρόδα κόκκινα, ἀναμένα,
Ξεφτίζουν στ' οὐρανοῦ τὴν ἀχνα,
Σὰν ἀπ' τὸ αἶμά μου βαμένα
Ποῦ πλημμυρίζει μου τὰ σπλάχνα.

III
Πλέον τὸ χέρι μου δὲ γγίζει
Τὰ μεταξένια τὰ μαλλιά,
Ποῦ τὸ ἀγεράκι με φιλιᾷ
Δροσάτα τώρα τ' ἀνεμίζει,

Τὸ πλοῖο δόλοφωτο ἀρμενίζει
Μέσα στὴ νύχτια σιγαλιά,
Κ' ἐμένα στὴν ἀκρογιαλιά
Τάχνῳ φεγγαρί με φωτίζει.

IV
Μῆτε φωνή, μῆτε σημάδι,
Μῆτε κανένα μῦνημά σου.
Λαχτάρα ἀπ' τὸ πρωτὸ ὡς τὸ βράδυ
Κ' ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωτὸ,

Πὼς ἀπαντέχω, δὲν τὸ ξέρω,
Μόνον ἐσύ, Θεέ μου, στοχάσου.
'Αν εἶναι τόσο νὰ ὑποφέρω,
Κι ἂν ἡ ζωὴ μου εἶνε ζωή...

V
Θυμᾶμαι, βράδυ ἦταν ὥραϊο,
Βραδάκι καλοκαιρινὸ,
Τὸ φεγγαράκι ἦτανε νέον
Στὸν καταγάλανον οὐρανόν.

Στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὸ νέον,
Κι ἂν πιάσῃ ὁ ἔρωτας δὲν ζῇ.

Θυμᾶσαι : Βράδυ ἦταν ὥραϊο
Καὶ τὸ κυττάσαμε μαζί...

VI
Ψίθυρος γνώριμος με φτάνει
Σὰν ἀναπάντεχον εὐτυχία...
Γυρίζω καὶ κυττάζω, ὦ πλάνη !
Μέσ' στὴ νεκρόσσην ἡσυχία

Μῆτε ἓνα φύλλο δὲ σαλεύει
Κάτ' ἀπ' τὸ μαῦρον οὐρανόν,
Σ' ὅλο τὸ δάσος βασιλεύει
Τὸ δέος τὸ νυχτερινόν...

VII
Συνειθισμένος νᾶμαι μόνος,
Τὴ μοναξιά τὴν ὑποφέρω,
Μ' ἀποψε ὁ πόνος τῆς δὲν ξέρω
Γιατί δὲν εἶναι ὁ ἴδιος πόνος.
'Απόψε πλὴν ποῦ εἶναι μνος...

Μ. ΜΑΛΛΑΚΑΗΣ

ΤΟΥ ΘΑΛΗ ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ

'Οντας μικρός, λέει, ὁ φιλόσοφος Θαλῆς ἔπεσε σ' ἓνα λάκκον, ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε μιά φορὰ με τὴν παρχαμάννα του, γιατί ἤθελε νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανὸ καὶ δὲν κύτταξε μπρὸς τοῦ καὶ ἡ παρχαμάννα του σηκώνοντάς τον: Δὲν ξέρεις ἀκόμη, τοῦ κάνει, τί βρίσκεται στὰ πόδια σου μπρὸς καὶ θίς νὰ μού βρῆς ἐκεῖνα ποὺ νὰ ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι σου ;

Τὸ Θαλῆ θυμήθηκα τίς μέρες αὐτές, ἐκεῖ ποὺ συλλογιόμουν τὴ γαπωνέζομανία ποὺ μὰς ἔπιασε μῆνες τώρα κι ὁ Θεὸς τὸ ξέρει πότε θὰ μὰς ἀφήσῃ. 'Ολα τὰ δικὰ μας—ἔξω τὰ ρουσφέτια μας—τάφήνουμε στὴν τύχη τους καὶ στὸ κακὸ τους χάλι, τί γίνεται στὰ στραβά μας μπρὸς δὲν τὸ ξέρουμε, πεντάρα δὲ δίνουμε γιὰ ζητήματα ποὺ πρέπει νὰ μὰς ἐνδιαφέρουν καὶ νὰ μὰς συγκινοῦν, ἀφοῦ ἔχουν νὰ κάνουν με τὴν προκοπὴ μας καὶ τὴν ἐθνικὴ ἀναγέννηση, καὶ ὕστερα πιάνουμε νὰ διασκεδάζουμε με τοὺς Γιαπωνέζους, με τὴν 'Εβρα καὶ με τὴν 'Απω δὲν κινδυνεύουμε ἀρχα γιὰ ὅλ' αὐτὰ νὰν τὸ πάθουμε καὶ ἐμεῖς ὅπως ὁ Θαλῆς ; Καὶ δὲν ντρεπούμαστε τοῦλάχιστο παιδιά, κομμάτι, ἀφοῦ βλέπουμε πὼς οἱ Γιαπωνέζοι δὲν κάνουν ἄλλο παρὰ νὰ σκοτώνονται, νὰ σκονώνονται, νὰ σκοτώνονται γιὰ τὴν πατρίδα τους, ἐμεῖς νὰ κάνουμε τὴν τύφλα μὲς' στὰ μάτια μας ;

Πιστεύω νὰ μιλῶ δίχως ὑπερβολὴ λέγοντας γαπωνέζομανία. Οἱ ἐφημερίδες μας, ἐκεῖνες ποὺ βλέπω τοῦλάχιστο, οἱ Συμπνεύσεις, γαπωνέζικες εἶναι ἀπὸ τὸ Α ὡς τὸ Ω : ἀρθρα, τηλεγραφήματα, διηγήματα, χρονογραφήματα, μυθιστορήματα, ἐπιθεωρήσεις, ὅλα γαπωνέζικα. Κι ἀφοῦ οἱ ἐφημερίδες δίνουν τὴν πει-

ΟΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΕΡΜΟΝΑ

Θεός σχωρέσ' τον! Καλός άνθρωπος ο φίλος μου και χωρατατζής, όσο παίρνει. Διάβαζε πολλά, έγραφε λίγα και δε δημοσίευε τίποτα. Κ' έγραφε καλοτύπισκα ο μακαρίτης! Καλύτερα κι από τον Κουροπάτη—με τη συγκριση αυτή, θαρρώ, πως βρίζω τη μνήμη του—κι από τόσους άλλους, δαφνιστείς και μη, αερολόγιους. Όταν του έλαγα καμιά φορά να δημοσιέψω τίποτα, να βιάλη κι ένα βιβλίο από τα πολλά που είχε έτοιμα, μ' απαντούσε πάντα στερεότυπα:

—Αυτούμαι τα καμμένα τα παιδιά που θα με κρίνουν! Αυτούμαι να δώ για χάρη μιν τόσα παιδιά χρυσά να γιορμάσουν τον άγέρα μ' άνοσιες!...

Θεός σχωρέσ' τον! Τις ημέρες αυτές που διάβαδα τόσες και τόσες άνοσιες για το βιβλίο του 'Ερμονα, τον θυμήθηκα. Είχε δικιο ο μακαρίτης. Και που να ζούσε σήμε α και να τα διάβαζε κι αυτός! 'Ετσι, καθώς ήταν νευρικός, κάτι τρελλό θάκανε, κάποιον θα ξυλοφόρτωνε, κι άμα γύρευε ύστερα!

Η αλήθεια είναι πως η 'Ευριπιδής και η 'Αλ-στραπής σ' αυτή την περίσταση εκράτησαν τη θέση τους και τη γλώσσα τους. Δε μίλησαν κυνόλου. Μα ούτε και η 'Ηρακλής. Τις άμωγές δαες τις φορτώθηκε στη ράχη της η 'Ευστία, η καλή μας η 'Ευστία, ίσως για να πείση τον κ. Μιστριώτη πως δεν είναι όργανο των 'Εκδοτικών, άλλ' όργανο επίσημότητας των... — Έξω κ' έγω ο φτωχός; προδύστε λόγου σας το επίθετο.

Κρίμα! Για να βουλώση το στόμα ενός γερο-εκουτιάτη, κάποτε κ' έγραψε του κόσμου τις άνοσιες!

Σ' έν' από τα φύλλα της—την περασμένη Παρασκευή το βράδυ, θαρρώ—διάβαδα μια ψαιδρότατη συζήτηση που άναε ο συντάχτης της, ο διορθωτής της κι ο τυπογράφος της για τη γλώσσα του 'Ερμονα.

—Γλώσσα είν' αυτή; είπε ο τυπογράφος.

—Έγω δεν την παραδέχομαι για γλώσσα! έπρόσθεσε ο σοφός διορθωτής.

—'Εχετε δικιο! 'Εσυμπέανε ο συντάχτης.

Κ' έτσι η σοφή αυτή τριανδρία, έν μιά στιγμή και μόνη, καταδίκασε δε θάνατο τη γλώσσα του 'Ερμονα.

Μπα! Τι παράξενο βλέπετε σ' αυτό; Φυσικώτατα πράματα έδω στο χαριτωμένο τόπο μας και τύπο μας κρίνουν κ' οι τυπογράφοι, κρίνουν κ' οι διορθωτές και καμιά φορά—να το πιστέψετε!—κρίνουν καλύτερα από τους κύριους εντάχτες. Το 'αδελφιστο αυτοί, θέλοντας και μη, διαβάζουν τα χειρόγραφα που στιχειοθεύε και διρθώνουν. Ένώ οι κύριοι συντάχτες το βιβλίο που κρίνουν μόνο το κοιτάζουν—έν άποφασίζουν να το κάνουν κι αυτό.

Ελέγαμε λοιπόν... Μή τι να τα λέμε και να χαλνούμε το σκότι μας; Στο ίδιο φίλλο που η λογία αυτή συμμορία καταδίκασε τον 'Ερμονα, άλλος κύριος—δεν ξέρω άν ο τυπογράφος ή ο διορθωτής—

τερη τροφή στις κουδέντες, όπου κι άν σταθής, σε καφεμένο ή σε σπύτι ή σε μαγαζί, γιαπωνέζικα θάκουσης: Μικαδός, Γιαλού, Πόρτ Άρθουρ, Βλαδιβοστόκ, Κιντσάου, Κουροπάτην τον έμαθε πια κι ο άπλος λαός τον Κουροπάτην και τον έδραπισε Κουροπάτην. Κ' οι εικόνες που βλέπεις στους δρόμους, γιαπωνέζικες κι αυτές. Κιτρινολογήσαμε μ' άλλα λόγια, άφου κι ο φόβος μας άκόμη κιτρινίσε και γέννησε κιτρινοφοβία. Κι όλ' αυτά γιατί;

Πώς μοιάζουμε λιγάκι με τους παλιούς 'Αθηναίους, που πήγαιναν, όπως λέει σ' ένα του μύθα ο Ακρονταίνος, και χαζεύαν στο λιμάνι, για να κούσουν τίποτα καινούριο, άφιλογιά δεν έχει. Μά δεν πιστεύω να ναι αυτός μονάχα ο λόγος της γιαπωνέζικας μας. Το φταίξιμο είναι στις έφημερίδες μας, που διψούν για όλη πενταρολογική και γι' αυτό μας σερβίζουν όλ' των Ευρωπαίων τα γιαπωνέζογραφήματα συμπυκνωμένα σαν το γάλα το έλβετικό. που το κατ'αυτομάτως, λέει, κ' οι Γιαπωνέζοι. Άντί να γράφουν οι Ευρωπαίοι δέκα κ' έμεις μισό, γράφουν έμεις τα πενταδιπλα εκείνους. Και λέω πως πρέπει δέκα εκείνοι και μισό έμεις, γιατί εκείνοι τόχουνε συγγραμένο το σπύτι του και μπερδύνε ναχουν και ξένες έννοιες έμεις όμως; Εκείνοι ξέρουν καλά την κάθε γωνιά και την κάθε πέτρα του τόπου τους και λοιπόν δεν κάνουν άσχημα να ξεταζουν και τα ξένα. Μά έμεις, που άναμε πόλεμο και δεν ξέραμε τους δρόμους της Θεσσαλίας, δεν είναι ντροπή να παρακολουθούμε με την κάθε τους λεπτομέρεια τα βήματα των Γιαπωνέζων και των Ρώσων στην Κίνα; Μελετημένη στα γερά την έχουν εκείνοι την ιστορία τους και γι' αυτό μπορεί να τους ενδιαφέρουν και ξένες ιστορίες, όχι όμως κ' έμεις σ' έμεις κ' οι καθ'ηγητάδες δεν ξέρουν όπως πρέπει τη δική μας ιστορία. τί θέμα λοιπόν με τη γιαπωνέζικη; Είναι χορτάτοι εκείνοι με τη δική τους φιλολογία και γι' αυτό τους καλόχουνται και τα γιαπωνέζικα επιδόρπια μ' σ' έμεις πόσοι από κείνους που διαβάζουν γιαπωνέζικα διηγήματα διαβάσαν τα 'Ελληνικά διηγήματα του 'Εφταλιώτη, του Καρκαβίτσα, του Παπαδικαμάντη; Και δεν έχουν, μη σ'ας μέλη, όλως διόλου ξένες έννοιες οι Ευρωπαίοι έχουν τα συμφέροντά τους ο καθένας, άκόμη και στη Γιαπωνία και με δικιο τους δείχνουν το ενδιαφέρον που δείχνουν. Έμεις όμως τί διαβολό έχουμ' εκεί κάτου για ν' άποτρελλαθούμε με τους Γιαπωνέζους;

Άχ, αυτές οι έφημερίδες μας! Πόσο καλό μπορούν να μας κάνουν και του έναντίου πόσο κακό μας κάνουν! Στόν έκφυλισμό μας οδηγούνε μ' όλα όσα γράφουν, άφου μάλιστα τα γράφουν στη φράγκικη δα-

σκαλοκαθρένουσα. Η καλλιτέρας που τα γράφουν σ' αυτή, γιατί έτσι πια λίγο έκφυλίζονται: Χαλιμάδες, έρωτες της Δράγας, τα σκάνδαλα των αύλων, ο πρίγκιψ Μουρούζης, τα κακουργήματα των Παπών κι ό,τι άλλο θέτε. Και τώρα βάλθηκαν και καλά να μας εξιαπωνήσουν. Μά δεν νοιώθουν οι άνθρωποι αυτοί το κακό που κάνουν; Δεν έχουν δυό σταλές αίμα 'Ελληνικό στις φλέβες τους; Και δεν μπορεί να τους βρεθ' και δυό δράμια πόνος άληθινός για την 'Ελλάδα και πατριωτισμός λίγο διαφορετικός από τον πατριωτισμό των παχειών λόγων; Άμ' πέες, που να βρεθ' τέτοιο πράμα σ' αυτούς, άφου βλέπεις το Νιρβάνα (τόνομά του δείχνει την πολιτική που ακολουθούν όλοι τους) να θαυμάζει με πλαγιαστά γράμματα και με θαυμαστικό, σαν του είπε ο Παλλης πως γράφει στη δημοτική και για λόγους πατριωτικούς— όπως άναφέρουν στο γράμμα τους οι Κουταλιανοί;

Ο Θεός να μας λυπηθ' όπως καταντήσαμε. Και δε θα μας λυπηθ' ο Θεός, κ' δεν κουνήσουμ' έμεις. Ά δεν ξυπηθήσουμε να δούμε τί μας γίνεται κι κ' δεν πά-ρουμε καθέννας από μια όποιος λογής μαγκούρα, να σπάσουμε τα κεφάλια των γιαπωνέζων μας πολιτικών και δημοσιογράφων και δασκάλων και παπάδων, θα πέσουμε, με τα μάτια κατ' τη Γιαπωνία, σε κόνα λάκκο σαν το Θαλά, μά δε θαχουμε κανένα να μας γλυτώσ' όπως είχ' εκείνος. Οι προγόνι μας γλύτωσαν μιά, δυό, πέντε, δέκα ως πότε θα μας γλυτώνουν; Πρέπει να γλυτώσουν πια κ' εκείνοι από μας κ' έμεις από κείνους. Τη δική μας προκοπή να δούμε, που βέβαια δε θα μας την φέρουν τα γιαπωνέζολογήματά μας.

Ι. Γ. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γραμματικός. Παρακαλώ, θέλω τρεις μέρες άδεια... Είμαι να παντρευτώ.

Άφέντης. Ά, θέλεις τρεις μέρες άδεια πάλι. Τις προάλλες έλειψες τρεις μέρες γιατί είτουν άρρωστος. Γιατί δεν παντρεύτηκες όταν είτουν άρρωστος; Η άν δε γίνεται, γιατί τότες δεν ανάβαλες την άρρώστια σου ως τον κειρόν της παντρίας σου, γιατί; Τότε μια άδεια θάκανε και για τις δυό δουλειές.

Μη χειρότερα! Οι Άμερικανίδες άρχισαν το πάλεμα ως γυμναστική, και πολλές άριστοκράτισσες παλεύουν με όλο το πάθος καινούργιας αγάπης. Μια από τις κυρίες της πρώτης περιώπης έφερε και δασκάλες από τη Γιαπωνία, όπου υπάρχουν ξακουστές παλεύτρες, κι οι δασκάλες, φαίνεται, αυτές βγήκανε γυναίκες μεγάλης όμορφιάς και χάρης. Γιατί λένε, τίποτα δε κάνει τόσο άφράτο και σύμμετρο το κορμι όσο το πάλεμα.

Έγινε από τους «Καλούς», άν όχι και τους πλουσιώτερους, της 'Οδέσσας 'Ο Άλλος, ο Μαρούσης, είταν ίσως κάτι πιο γερό κεφάλι. Από τη μια όμως θεόμορφος και χαροκόπος (έλεγαν πως κάποια πριγγιπέσσα τρελλάθηκε σ' αλήθεια με τα μαύρα, τα όλοφλογα μάτια του), από την άλλη άπρονόητος κι άνοιχτοχέρης, πάντα στον πετεινό τα φόρτωνε όλα του και με την ιδέα πως μπορούσε μ' ένα του «κόλπο» να σκαρώσει καμιάν ώρα όσα ο Σιφνίδης μαζεύει «φασούλι φασούλι» έξη χρόνους τώρα, τόρριχνε ή σ' όνειριασμα ή στο γλέντι, και μάλιστα τόσο, που τ'άφερνε και στενά κάποτε. Πήγαινε τότε στο Σιφνίδη και του γύρευε, πότε τη γνώμη του, πότε και δανεικά.

Ο Σιφνίδης τον άγάπαγε το Μαρούση. Τον άγάπαγε δηλαδή, έτσι, κι από άγάπη, κι από άνάγκη. Κάτι σήμαινε για λόγου του ναχ' φιλο που κι όμορφος είταν, και ξυπνός. Με τέτοια προσόντα και στον κόσμο και στο έμποριο χρήσιμος πάντα μπορούσε να ναι του σταθ'η. Η έφερε και πως ο Μαρούσης είταν άνθρωπος άσάχι στην τιμιότητα—έτσι τον έλεγε. Τιν εύόλυνε λοιπόν και στα έμπορικά του και σ' όλα.

Έρχεται μια βραδιά ο Μαρούσης στο φίλου του, του άποθέτει καμιά καποστή ρούμπλια στο τραπέζι, κ' άβει ένα τσιγάρο, καθίζει επά σπύτι του, ύστερα, καλωδέποντας το Σιφνίδη και βρίσκοντάς του σε συλ-

λογισμένο, σε μαρκμένο, του λέει,

—Αί, και τί έπαθες; Που είν' το σπολλάτη σου, που σου τα γύρισα και πριν τη διορία μάλιστα;

—Καημενε, ποιός τα συλλογίζεται τα παλιοχρήματα! Κάνει ο Σιφνίδης αναπηδώντας απ' εκεί που καθόνταν, και κόβοντας γοργή βόλτα μέσα στην κάμαρα.—Νά σου πω, γυρίζει και του έκαλεί με τα κεχλιμαπένια του μάτια βουρκωμένα, με τα φίλά του χειλακια τρεμάμενα. Σου τα χαρίζω, καημένε, όλα. Τύφλες ναχουν όλα!

Έμεινε ο Μαρούσης ξερός.

—Είναι μια βδομάδα τώρα που δε σε είδα, ξανα-λεί παλι ο Σιφνίδης. Ίσα ίσα από τη βραδιά που πήγαμε μαζί θέατρο. Θυμάσαι; Έμεις κάτου, εκείνη άπάνω. Στο δεύτερο θεωρείο δεξιά, μαζί με το γέρο της, τον Τραπεζίτη μου. Έσύ είχες σύρτα φέρτα με τις δυό θεατρίνες που καθόντανε δυο σειρές παρακάτω μου. Γ' αλλήδες, βλέπεις, και σε φούσκωσαν πάλι.

—Άκούγω, όμπρός! Κάνει ο Μαρούσης άνυπόμονα.

—Αί, τί νακούσης!.. Δε σου τ'ανάφερα τότες, κ' έγω δεν ξέρω γιατί. Σαν κεραυνος όμως μύπεσε... η φλογερή εκείνη ματιά.

Και έκακαθίσει ο Σιφνίδης, νάνασάνη, νάναστε-νάξη, να τυλίξη κ' ένα τσιγάρο, τηρώντας κατ'ά το

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑΣ»

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ

I

Ο Σιφνίδης κι ο Μαρούσης είτανε δυό φιλιωμένα παλικάρια στην 'Οδησό, καμιά τριανταριά χρόνους και τώρα. Πώς βρέθηκαν εκεί, περιττό και να το ρωτούμε. Το ίδιο σ'α να ρωτούμε πως βρέθηκε τάφρυγαλα της Ρωμισούνης σκόρπισο από την χαλλιφορνία ως τη Λόντρα, κι από τη Λόντρα ως της Κίνας τα κατατόπισα. Τύχη γύρευαν, και τύχη έκαμναν. Δηλαδή ο ένας τους, ο Σιφνίδης. Είχε κατιτίς ή μυτερή εκείνη όψη του Σιφνίδη, που τίποτις δε σου χάριζε. Έτσι και τα μάτια του, που γυάλιζαν χρυσά και κιτρινωπά σε κεχλιμαπάρια. Και με το να μ'η χάριζαν τίποτις, μαζεύαν, κι όλο μαζεύαν πλούτη για το νοικοκύρη τους.